Sammanfattning från hälso- och sjukvårdsnämnden den 22 oktober 2026

Här är en sammanfattning från hälso- och sjukvårdsnämndens beslutsmöte den 22 oktober. Samtliga beslut finns att ta del av i protokollet.

Vill du fördjupa dig i ärendena, se handlingar och underlag till sammanträdet*

På sidan publiceras sedan protokollet från mötet. I protokollet står också vilken position de politiska partierna haft i ärendena, yrkanden, yttranden och reservationer.

**OBS! Efter sammanträdet, när protokollet publicerats och de handlingar som ska diarieföras skickas till diariet, så får de ett nytt id-nummer. Då försvinner också kopplingen till ärendesystemet som tillgängliggör handlingar inför politiska sammanträden. Om du vill ta del av en viss handling i efterhand, kontakta: diariet@regionvasterbotten.se*

Månadsrapport per oktober 2026

Hälso- och sjukvårdsnämnden redovisar per september ett ackumulerat budgetunderskott om 100 miljoner kronor. Nettokostnaderna har ökat med 137 miljoner kronor jämfört med föregående år, vilket motsvarar en ökning med 2,7 procent. För september månad redovisas en positiv budgetavvikelse om 22 miljoner kronor, främst till följd av höga vårdintäkter.

Hälso- och sjukhusnämndens verksamheter har under flera år stått inför betydande utmaningar kopplade till kompetensförsörjning, höga kostnader för bemanningslösningar, ett begränsat antal vårdplatser, en kostnadsdrivande medicinsk utveckling samt en ökad efterfrågan på vård. Detta har bidragit till långa väntetider och ett ökat behov av vård utanför den egna regionen. Samtidigt har den omfattande köpta utomlänsvården medfört ytterligare kostnadsökningar och bidragit till nämndens ekonomiska underskott.

Sammantaget bedöms dessa utmaningar kvarstå även under 2027, vilket ställer fortsatt höga krav på omställning, prioritering och effektivisering inom verksamheterna. Verksamheterna fått i uppdrag att identifiera och genomföra ytterligare åtgärder för att bromsa kostnadsutvecklingen. Till följd av dessa insatser har nämndens årsprognos för 2026 förbättrats från ett underskott på 200 miljoner kronor till ett underskott på 170 miljoner kronor.

Hälso- och sjukvårdsnämnden har beslutat att godkänna månadsrapporten.

Se hela månadsrapporten för oktober där förvaltning, HR, ekonomi m.fl informerar om aktuella händelser inom förvaltningen (ärende 7, handlingar)

region västerbotten

Avtal om vård och behandling mellan Region Västerbotten och Finnmarkssykehuset 2026

I februari beslutade hälso- och sjukvårdsnämnden att inleda arbetet med att ta fram ett nytt avtal med Sámi klinihkka – Samisk nasjonal kompetansetjeneste psykisk helse og avhengighet (SANKS) vid Finnmarkssykehuset i Norge.

Arbetet har skett i samverkan med Region Dalarna, Region Jämtland Härjedalen och Region Norrbotten. Prislistan är gemensam för alla län. Region Västerbotten kommer framför allt att utnyttja de tjänster som rör vård och behandling av patienter.

Hälso-och sjukvårdsnämnden har beslutat att fastställa SANKS-avtalet.

Initiativärende om distriktssköterskemottagning i Saxnäs

Max Fredriksson (KD) har lämnat in ett initiativärende till hälso-och sjukvårdsnämnden där han vill att hälso- och sjukvårdsdirektören ges i uppdrag att undersöka och om möjlig hitta en lösning för distriktssköterskemottagningen i Saxnäs.

Fredriksson skriver att väntrummet i dagens mottagning inte uppfyller regionens riktlinjer, att inredning och toaletter har brister samt att det finns brister som rör patientsekretess. Mottagningsrummet ligger i direkt anslutning till grannlägenheter och överhörning sker, vilket är allvarligt ur sekretessynpunkt. Max Fredriksson föreslår att regionen återupptar en diskussion om möjligheterna att flytta tillbaka distriktssköterskemottagningen till Saxnäsgården, antingen till de tidigare lokalerna eller till andra möjliga lokaler som är bättre lämpade för verksamheten.

I svaret på initiativärendet står att den nya lokalen för mottagningen inledningsvis inte har uppfyllt alla krav. Det har gjorts ett antal löpande åtgärder för att komma till rätta med bristerna som rör sekretess, väntrum, inredning samt toalett. Regionen bedömer att lokalen nu uppfyller de krav som ställs på en mottagning med väntrum.

Hälso- och sjukvårdsnämnden har med hänvisning till ovanstående beslutat att avslå initiativärendet.

Överlämna avlidnas journaler i NCS Cross till Arkivmyndigheten

I och med övergången till det nya journalsystemet Cosmic kommer journalsystemet NCS Cross att arkiveras i R7 e-arkiv.

I R7 e-arkiv finns det både möjlighet att mellanarkivera, det vill säga att verksamheterna fortsätter ha tillgång och ansvar för sina journaler, men också att slutarkivera vilket innebär att journalen och ansvaret över den överlämnas till arkivmyndigheten.

Journaler på avlidna patienter behövs inte längre i verksamheten för att bedriva vård och för att kunna upprätthålla informationssäkerheten behöver tillgången till journalerna begränsas. Då systemet ändå ska arkiveras är det därför lägligt att samtidigt lämna över journaler för patienter avlidna innan 2020 till arkivmyndigheten. Med anledning av detta blir tillgången till viss journalförd

information begränsad och det behöver hälso-och sjukvårdsnämnden besluta om då förändringen kommer beröra majoriteten av vårdverksamheter inom Region Västerbotten.

En del av de verksamheter som har fört journal i NCS Cross behöver undantas från detta.

Det gäller de privata vårdgivarna som Citymottagningen HC Umeå, Capio Dragonens HC, Capio Norrlandskliniken HC, Medicinkonsulten HC, Husläkarna i Umeå HC, Axlagården Umeå Hospice och Hudläkaren i Umeå.

Detta för att privata vårdgivare själva är ansvariga för sina journaler och det krävs beslut från Inspektionen för vård och omsorg om överlämnande till arkivmyndigheten.

Det finns också behov av att utesluta journaler som behövs för att göra kliniskt genetiska utredningar eftersom de arbetar med avlidna patienters uppgifter för att utreda ärftlighet på nu levande patienter. Därför kommer även journaler från följande kliniker uteslutas ur beslutet: Cancercentrum, Regionalt Cancercentrum Norr Cancergenetik och Centrum för kardiovaskulär genetik Umeå.

Hälso- och sjukvårdsnämnden har beslutat att journaler från patienter avlidna mellan år 1994 och år 2020 från journalsystemet NCS Cross överlämnas till Arkivmyndigheten och arkiveras i Regionarkivet. Undantaget är journaler i privata klinikers databaser samt utvalda klinikers journaler som behövs för kliniskt genetiska utredningar.

Regionens krigsorganisation och dess bemanning

Mot bakgrund av ett förändrat säkerhetsläge och ökade krav på civilförsvarsplanering har Region Västerbotten utrett hur regionens krigsorganisation ska bemannas. Idag bygger detta på allmän tjänsteplikt med krigsplacering av ett begränsat antal nyckelpersoner En central del för regionens arbete med bemanning av krigsorganisationen är en strategisk inriktning gällande krigsplacering av personal.

Det nya förslaget utgår från lagen om totalförsvarsplikt och arbetsrätt vid krig samt vägledning från Myndigheten för civilt försvar och statliga utredningar. Här förordas en generell krigsplacering, det vill säga krigsplacering av tillsvidareanställd personal. Det bedöms kunna stärka regionens förmåga att bemanna samhällsviktiga funktioner vid höjd beredskap, skapa tydlighet i planering och minska risken för konkurrens om personal.

Region Västerbotten bedömer att det i nuläget är mest strategiskt att krigsplacera all tillsvidareanställd personal i likhet med flera andra regioner. Arbetet förutsätter att resurser i HR-staben dimensioneras utifrån uppdraget att samordna och förvalta arbetet.

Hälso- och sjukvårdsnämnden ställer sig bakom utredningens slutsatser och överlämnar till regionstyrelsen att fatta beslut i ärendet.

Rekommendation om assisterad befruktning

Styrelsen för Sveriges Kommuner och Regioner (SKR), beslutat att anta en uppdaterad rekommendation om assisterad befruktning.

SKR rekommenderar nu regionerna att besluta om den reviderade rekommendationen och de tillfälliga villkor som lagts till om att ge möjlighet till ytterligare tre assisterade befruktningar utöver de tre som rekommendationen tidigare fastställt. De tillfälliga villkoren gäller mellan 9 april och 31 december 2026.

Hälso- och sjukvårdsnämnden har beslutat att anta SKR:s uppdaterade rekommendation om assisterad befruktning för perioden 9 april 2026 till och med 31 december 2026.

Rapport kvinnors synpunkter på vården

Patientnämnden har sammanställt en rapport över kvinnors synpunkter på vården. Den säger bland annat att kvinnor sammanfattningsvis är relativt nöjda med den vård och behandling som ges medan det finns en större missnöjdhet gällande faktorer som brister i bemötande, bristande delaktighet och att de inte blir tagna på allvar.

Hälso-och sjukvårdsnämnden kommenterar rapportens slutsatser i ett svar till patientnämnden. Hälso- och sjukvårdsnämnden beklagar att kvinnor inte är nöjda med den delar av den vård som ges inom nämndens verksamhetsområde. De pågår kontinuerliga insatser för att förbättra utpekade områden som tillgänglighet och delaktighet.

Hälso- och sjukvårdsnämnden har beslutat att informationen är delgiven.

Regionvårdsrapport 2025

Hälso- och sjukvårdsnämnden har tagit del av Regionvårdsrapport 2025.

Rapporten riktar sig i första hand till tjänstemän och politiker men kan även vara intressant för medarbetare inom hälso- och sjukvården samt invånare i norra sjukvårdsregionen. Den beskriver övergripande den aktuella bilden av regionvården och visar vissa exempel på utveckling under året.

Rapporten finns att läsa bland handlingarna till ärende 17

Remiss om behovsstyrd vård

Region Västerbotten har fått möjlighet att yttra sig över utredningen ”Behovsstyrd vård.

Utredningens förslag i korthet:

- Inför en helt ny vårdgaranti med kortare och fler tidsgränser (3-10-30-60)
- Inkludera undersökningar och återbesök i garantin (största strukturella förändringen)
- Inför en informationsgaranti som är lika viktig som tidsgränserna (3-10).
- Viten kan utdelas av IVO-införande av särskild lagstadgad BUP-garanti med kortare tider (30 + 30 dagar)

- Stärk regionernas ansvar att aktivt hjälpa patienter när tidsgränser inte kan hållas
- Möjliggör fler digitala och multiprofessionella bedömningar
- Nytt regelverk gällande utomlänsdistanskontakter
- Ansvar för uppföljning ges till Socialstyrelsen
- Möjligheter att välja slutenvård i annan region

Region Västerbotten delar målsättningen om att stärka patientens ställning och korta väntetiderna. Region Västerbotten ser många fördelar med utredningens förslag, särskilt viktigt är att alla patienter utifrån behov ges samma rätt till vård oavsett var geografisk man bor.

Region Västerbotten avstyrker dock i väsentliga delar utredningens förslag och anser att betänkandet är bristfälligt. Förslaget med de skärpta tidsgränserna kommer även få konsekvenser för vårdkedjan, kompetensförsörjningen och resursplaneringen.

Regionen delar utredningens ambition att korta vårdköerna, men bedömer att de föreslagna metoderna inte löser hälso- och sjukvårdens grundläggande problem.

Region Västerbotten föreslår att regeringen i den fortsatta beredningen särskilt beaktar följande:

- Fördjupade konsekvensanalyser
- Gemensamma nationella definitioner,
- Ett stegvis införande
- Tydlig finansiering och robust uppföljning
- Nära dialog med regionerna.

Reformen bör stärka patientens ställning utan att öka risken för undanträngning, fragmentering eller administrativ belastning.

Hälso- och sjukvårdsnämnden har beslutat att fastställa yttrandet och att skicka det till Socialdepartementet.

Avgiftsfri vaccination mot mässling

Hälso- och sjukvårdsnämnden föreslår att regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige* att besluta om att vaccin och vaccination mot mässling ska vara avgiftsfri i Region Västerbotten. Budget föreslår fördelas till beställaren för primärvård.

*(*Meningen är svårläst men det betyder alltså att hälso- och sjukvårdsnämnden har behandlat frågan och skickar nu vidare ett förslag till regionstyrelsen om att regionstyrelsen, i sin tur ska föreslå regionfullmäktige att fatta beslut om avgiftsfri vaccination. Den här typen av ärenden som rör patientavgifter mm. beslutas alltid av regionfullmäktige men passerar hälso- och sjukvårdsnämnden och regionstyrelsen innan beslut fattas, det är en del av ärendeprocessen).*

Mässling är en mycket smittsam sjukdom som vanligtvis ger feber och utslag. Den kan ibland orsaka allvarliga sjukdomstillstånd och dödligheten kan vara hög hos spädbarn. Pågående utbrott med mässling visar på vikten av att det finns en hög vaccinationstäckning i samhället. Sverige och Västerbotten har en hög täckning i barnvaccinationsprogrammet för mässling.

För vuxna personer kan vaccinationsskyddet variera något och då främst beroende på när man är född. Personer födda mellan 1970 och 1980 är den grupp som har störst andel av de som är osäkra på sitt vaccinationsskydd. Kostnadsfri vaccination mot mässling är en viktig åtgärd för att minska risken för mässlingsutbrott i Västerbotten.

Styrelsen för Sveriges Kommuner och Regioner rekommenderade i maj 2022 regionerna att erbjuda vaccination kostnadsfritt för alla oavsett ålder som vid medicinsk bedömning anses ha otillräckligt skydd mot mässling, röda hund, difteri, stelkramp, polio och kikhosta. Förslaget om kostnadsfri vaccination och kostnadsfritt vaccin mot mässling är i linje med den rekommendationen.

Avgiftsfrihet för vaccination mot covid-19

Hälso- och sjukvårdsnämnden föreslår att regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige att besluta att vaccin och vaccination mot Covid-19 ska vara avgiftsfri i Region Västerbotten för medicinska riskgrupper, enligt Folkhälsomyndighetens rekommendation

Vaccination mot Covid-19 har rekommenderats till medicinska riskgrupper sedan början av Covid-19 pandemin. Vaccin har köpts in nationellt och distribuerats kostnadsfritt till regionerna fram till säsongen 2027/2028 då kostnaden för vaccininköp överförs till regionerna. Fram till 2024 ersattes regionerna även för att utföra vaccinationen men därefter har det bekostats av regionerna.

Förslaget är nu att Region Västerbotten fortsätter att erbjuda denna vaccination kostnadsfritt. I budgetprocessen för 2027 avsätts 8 miljoner för inköp av vaccin. Budget föreslås fördelas till beställare primärvård. Personer som inte tillhör en medicinsk riskgrupp och önskar vaccination betalar för både vaccinet och besöket.

Justering av parkeringsavgifter

Hälso- och sjukvårdsnämnden har fått information ett ärende som ska upp på regionstyrelsens sammanträde den 10 november.

Skatteverket har granskat regionen och beslutat att regionen ska betala ytterligare arbetsgivaravgifter och skattetillägg för 2025. Enligt Skatteverkets beräkningar har regionens avgifter för personalparkering för år 2025 legat under marknadsvärdet. Det innebär att regionen som arbetsgivare, ur ett skatterättsligt hänseende, har subventionerat parkeringen för sin personal utan att deklarera det som en löneförmån och därmed betalat för lite arbetsgivaravgifter. Regionen har överklagat Skatteverkets beslut till domstol och processen pågår.

Om en arbetsgivare subventionerar en parkering, det vill säga låter sina anställda betala mindre än marknadsvärdet för parkeringen, är det en skattepliktig förmån som ska deklareras. Det innebär i sin tur att medarbetare som nyttjar personalparkeringen påförs lön motsvarande löneförmånen, vilket påverkar den anställdes skatt.

Därför föreslås att avgifterna för personalparkering höjs och anpassas till marknadsvärdet. Syftet är att undvika personal ska förmånsbeskattas samt att regionen månadsvis, på individnivå, ska redovisa parkeringsförmånen. Avgifterna för patienter och besökare påverkas inte av förslaget.

Förslaget som regionstyrelsen ska ställning till är att avgifterna för personalparkering justeras enligt föreslagen prislista från och med den 1 januari 2027. Regiondirektören föreslås även få delegation att säkerställa en fortsatt marknadsmässig anpassning av avgifterna för personalparkering.

De föreslagna avgifterna och mer information om ärendet finns i handlingarna till ärende 22.

Tandvårdstaxan 2027

Hälso- och sjukvårdsnämnden föreslår att regionfullmäktige beslutar att fastställa ny tandvårdstaxa för perioden 15 januari 2027 till och med 14 januari 2028 enligt upprättat förslag. Den interna taxan, som reglerar åtaganden mellan regioner, justeras enligt upprättat förslag. Ändringar görs från och med den 15 januari 2027.

Mer information om förslagna ändringar och taxor finns bland handlingarna till ärende 23

Övriga beslutsärenden, se handlingarna för mer information

8. Upphandling - Vårdrelaterad dental utrustning och förbrukningsmaterial - beslut om att fastställa upphandlingsunderlag

10. Upphandling - Rekvisitionsläkemedel 2027 - beslut om tilldelning

13. Reglemente för hälso- och sjukvårdsnämnden 2027–2030

18. Hälso-och sjukvårdsnämndens redovisning av åtgärder med anledning av revisionens granskning av Cosmic